

**Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy
z języka polskiego dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów
organizowany przez Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty
w województwie kujawsko-pomorskim
w roku szkolnym 2018/2019**

**Etap rejonowy – 1 grudnia 2018 roku
szkoła podstawowa**

Kod ucznia: _____

Wynik: ____/60 pkt

Instrukcja dla ucznia

Zanim przystąpisz do rozwiązywania testu, przeczytaj uważnie poniższą instrukcję.

1. Wpisz w wyznaczonym miejscu powyżej swój kod ustalony przez Komisję Konkursową. Nie wpisuj swojego imienia i nazwiska.
2. Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy twój arkusz testowy jest kompletny. Niniejszy arkusz testowy składa się z 12 stron i zawiera 21 zadań. Jeśli zauważysz jakiegokolwiek braki lub błędy w druku, zgłoś je natychmiast Komisji Konkursowej.
3. Przeczytaj uważnie i ze zrozumieniem polecenia i wskazówki do każdego zadania.
4. Zaznacz poprawne odpowiedzi krzyżykiem.
5. Odpowiedzi zapisuj długopisem z czarnym lub niebieskim tuszem.
6. Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi. W zadaniach wielokrotnego wyboru poprawne odpowiedzi zaznaczaj zgodnie z poleceniem.
7. Nie używaj korektora. Jeżeli pomylisz się, błędną odpowiedź otocz kółkiem i ponownie udziel poprawnej odpowiedzi. Oceniane będą tylko odpowiedzi, które zostały zaznaczone lub wpisane zgodnie z poleceniem i umieszczone w miejscu do tego przeznaczonym.
8. Przy każdym zadaniu podano maksymalną liczbę punktów, którą można uzyskać.
9. Na ostatniej stronie testu znajdziesz miejsce na brudnopis. **Brudnopis nie podlega ocenie.**
10. Pracuj samodzielnie.
11. Nie wolno wносить telefonów komórkowych na konkurs.
12. Całkowity czas na wykonanie testu pisemnego wynosi **90 minut.**

Zadanie 1. (0-2)

Uzupełnij tabelę, pamiętając o właściwym zastosowaniu małych i wielkich liter.

Nazwa geograficzna	Nazwa mieszkańca	Nazwa mieszkanki
Wołoszczyzna		
Finlandia		
	Kaszmirczyk	
Czechy		
Jarosław		

Zadanie 2. (0-2)

Popraw błędy w podanych poniżej zdaniach.

a) PZPR rozwiązało się w dramatycznych okolicznościach.

.....

b) Założę tę suknię wieczorną.

.....

c) Miała szyję smukłą niczym łabędź.

.....

d) W tym momencie powiedziała: Zdejm sweter!

.....

e) Niechęć i zmęczenie odmalowało się na jego spokojnej zazwyczaj twarzy.

.....

f) Lubię czytać sonety, hymny, poematy, itp.

.....

Zadanie 3. (0-2)

Dopisz właściwą formę rzeczownika w mianowniku liczby pojedynczej. Pamiętaj o poprawnym zapisie.

a) pomarańcze -

b) chryzantemy -

c) boginie -

d) cerkwie -

e) głębie -

f) statuy -

Zadanie 4. (0-1)

Wskaż punkt, w którym we wszystkich podanych wyrazach prawidłowo zaznaczono akcent.

- a) **ry**m, **kl**apa, **gl**ina, epos, mogli**by**śmy, **ziemi**anin, **ex**odus.
- b) **ry**m, **kl**apa, **gl**ina, epos, **pi**sał**by**, **ziemi**anin, **ex**odus.
- c) **ry**m, **kl**apa, **gl**ina, epos, **pi**sal**iby**śmy, **ziemi**anin, **ex**odus.
- d) **ry**m, **kl**apa, **gl**ina, epos, mogli**by**śmy, **ziemi**anin, **ex**odus.

Zadanie 5. (0-1)

Przeczytaj podany fragment powieści *Tajemniczy ogród*. Uzupełnij znajdującą się pod tekstem tabelę. Podaj po jednym przykładzie zdania lub równoważnika zdania.

Oczy Mary ciskały płomienie.

— *Dick jest miłszy i grzeczniejszy od wszystkich innych chłopców!* — zawołała. — *To jest... to jest anioł!*

Może... może będzie śmieszne to, co powiedziałam... a, mniejsza o to!

— *Piękny mi anioł!* — *sapał wściekły Colin.* — *Nie anioł, tylko zwyczajny chłopak z wrzosowiska!*

— *Lepszy on niż zwyczajny radza!* — *odcięła Mary.* — *Tysiąc razy lepszy!*

Była mocniejsza z nich obojga i zaczęła brać nad chłopcem górę. Co prawda, nigdy on w życiu nie miał utarczki z nikim równym sobie i tak Bogiem a prawdą, było to nawet z pożytkiem dla niego, choć ani on, ani Mary nie zdawali sobie z tego sprawy. Odwrócił głowę, oczy zamknął, a grube łzy popłynęły mu po policzku. Zaczynał rozrzewniać się i żałować samego siebie — broń Boże, innych.

(F. H. Burnett, *Tajemniczy ogród*, Warszawa 1968, s. 144-145)

Przykład zdania współrzędnego łącznego.	
Przykład zdania pojedynczego.	
Przykład równoważnika zdania.	

Zadanie 6. (0-1)

Określ funkcję wskazanego w poprzednim zadaniu równoważnika zdania.

.....

Zadanie 7. (0-1)

Od najszerszej do najwęższej treści znaczeniowej wpisano wyrazy znajdujące się w punkcie:

- a. pojazd, samochód, ciężarówka.
- b. ciężarówka, pojazd, auto.
- c. ciężarówka, samochód, pojazd.
- d. pojazd, ciężarówka, auto.

Zadanie 8. (0-1)

Podkreśl te wyrazy, których zakres znaczeniowy jest zgodny ze znaczeniem wyrazu *uzdrowisko*.

Inowrocław, Ciechocinek, Warszawa, Łódź, Busko-Zdrój, Katowice, Wałbrzych

Zadanie 9. (0-1)

W wyrazie *kózka* doszło do:

a. udźwięcznienia wstecznego.	c. ubezdźwięcznienia postępowego.
b. ubezdźwięcznienia wstecznego.	d. udźwięcznienia postępowego.

Zadanie 10. (0-1)

O różnicy znaczeniowej wyrazów lek-lęk decyduje

a. miękkość,	za którą odpowiada	1. ruch wiązadeł głosowych.
b. nosowość,		2. środkowa część języka.
c. dźwięczność,		3. podniebienie miękkie.

Zadanie 11. (0-1)

Wskaż szereg, w którym występują wyłącznie wyrazy wymawiane z uproszczeniem grupy spółgłoskowej.

a. do garnka, jabłko, sześćset.	c. przy krzaku, do garnka, trzaskający.
b. przy stole, sześćset, także.	d. gwizd, siedemset, uległość.

Zadanie 12. (0-5)

Przeczytaj podany fragment *Pana Tadeusza* i odpowiedz na pytania.

Zabrał głos, wymawiając z wolna każde słowo,
 Z przestankiem i przyciskiem: «A głupi! a głupi!
 A głupi wy! Na kim się mleło, na was skrupi!...
 To póki o wskrzeszeniu Polski była rada,
 O dobru pospolitym, głupi, u was zwada?
 Nie można było, głupi, ani się rozmówić,

Głupi, ani porządku, ani postanowić
 Wodza nad wami, głupi! A niech no kto podda
 Osobiste urazy, głupi, u was zgoda!
 Precz stąd! Bo [...], was, do milionów
 Kroćset kroci tysięcy fur, beczek, furgonów,
 Diabłów!!!!...»

A. Mickiewicz *Pana Tadeusz*, Wrocław 1996.

a) Który bohater wypowiada podaną kwestię?

.....

b) Do kogo mówi?

.....

c) W jakich okolicznościach?

.....

d) Jakie elementy językowe świadczą o tym, że wypowiedź ma charakter ekspresywny?

.....

e) Wymień dwie wartości, którymi kieruje się bohater - nadawca komunikatu.

.....

Zadanie 13. (0-1)

Na podstawie powieści F. H. Burnett *Tajemniczy ogród* i podanego cytatu odpowiedz na pytanie:
Jakie problemy społeczne i polityczne porusza autorka?

Myślałaś, że jestem Hinduską? Ty, ty córko świni! (...) I ty myślałaś, że Hinduska! I ty śmiałaś? To nie są ludzie, to są sługi, które nam muszą się kłaniać.

.....

.....

Zadanie 14. (0-1)

Wydarzenia, o których mowa w powieści Agathy Christie *Morderstwo odbędzie się*, rozpoczęły się

- a. w niedzielę 28 października 1939 roku. c. we wtorek 30 października 1950 roku.
b. w piątek 29 października 1945 roku. d. w sobotę 31 października 1944 roku.

Zaznacz właściwą odpowiedź.

Zadanie 15. (0-2)

Określ prawdziwość poniższych informacji odnoszących się do powieści Agathy Christie *Morderstwo odbędzie się*. Wybierz P, jeśli informacja jest prawdziwa, albo F – jeśli jest fałszywa.

Pułkownik Archibald Easterbrook przez wiele lat mieszkał w Australii.	P	F
Amy Murgatroyd była szczupłą i zwinną osobą.	P	F
Pani Swettenham pisała książkę o historii posiadłości Boulders.	P	F
Wielebny Julian Harmon był ojcem dwojga dzieci.	P	F
Mitzi uciekła przed hitlerowcami, aby ratować swoje życie.	P	F
Istotną rolę w wyjaśnieniu zagadki morderstwa odegrała Myrna Harris.	P	F
Wszystkie osoby mieszkające w Little Paddocks były z sobą spokrewnione.	P	F
Rudi Scherz był szwajcarem, czyli odźwiernym.	P	F

Zadanie 16. (0-3)

Agatha Christie w swojej autobiografii tak wypowiedziała się na temat sztuki pisania dobrych powieści detektywistycznych:

Istota dobrego kryminału polega przecież na tym , że jego [morderstwa – przyp.] sprawcą musi być ktoś oczywisty, a przy tym z tego czy innego powodu okaże się, że nie jest wcale taki oczywisty, bo nie mógł chyba popełnić tego morderstwa. A jednak je popełnił.

Udowodnij prawdziwość tych słów, przywołując trzy argumenty z utworu *Morderstwo odbędzie się*.

.....

.....

.....

.....

.....

Przeczytaj wiersz J. Tuwima *Mróz* i zrealizuj zadania.

1) W ostry mróz chłopiec wiózł
Z lasu chrust na wozie,
Skrzypi coś, oś nie oś,
Trzaska chrust na mrozie.

2) Tężał mróz, wicher rósł,
Pędząc jak w sto koni,
Trzeszczy wóz, trzeszczy mróz,
Chłop zębami dzwoni.

3) Szkapą: brr! Chłop jej: prr! -
A podwozie zgrzyta,
Gwiżdże wiatr, śwista bat,
Stukają kopyta.

4) Chrzest i brzęk, zgrzyt i stęk,
Hałas jak w fabryce!
Mniejszy mróz, lżejszy wóz
Przy takiej muzyce.

Zadanie 17. (0-4)

a) Wskaż:

wyraz onomatopeiczny	
onomatopeję właściwą	
jeden fragment zawierający rymy żeńskie (zewnątrzne)	
jeden wers zawierający instrumentację głoskową	

b) Określ ich funkcję w wierszu.

.....

Zadanie 18. (0-2)

Omów sytuację bohatera tego utworu. Jakie znaczenie dla wiersza ma ostatnia strofa?

.....

.....

.....

Kornel Makuszyński *Szaleństwa panny Ewy*

Zadanie 19. (0-3)

Ewcia składała się z duszy, z ciała, z prochu, siarki, dynamitu i jeszcze siedmiu ingrediencji wybuchowych, każdej chwili grożących światu zagładą.

Podaj trzy przykłady zachowań Ewy Tyszowskiej świadczące o trafności krótkiej charakterystyki bohaterki, jaką autor zawarł w przytoczonym cytacie.

Lp.	Przykłady zachowań Ewy Tyszowskiej
1.	
2.	
3.	

Zadanie 20. (0-2)

Kornel Makuszyński wprowadził w powieści *Szaleństwa panny Ewy* następujący frazeologizm: *zawiodę z powrotem na ojczyzny łono*. Jak jest źródło tego frazeologizmu? Objasnij jego znaczenie, odwołując się do zdarzeń przedstawionych w *Szaleństwach panny Ewy*.

Frazeologizm	Źródło literackie	Znaczenie – odwołanie do wydarzeń z utworu
<i>zawiodę z powrotem na ojczyzny łono</i>		

Zadanie 21. (0-23)

Wypowiedź pisemna

Z podanej poniżej listy bohaterów literackich wybierz jedną i napisz charakterystykę tej postaci. Uwzględnij wszystkie części charakterystyki oraz analizę przemiany lub dojrzewania bohatera/bohaterki. Omów zmiany w systemie wartości wybranej postaci literackiej.

- 1) Tadeusz, bohater utworu *Pan Tadeusz* A. Mickiewicza
- 2) Charlotta Blacklock, bohaterka powieści *Morderstwo odbędzie się* A. Christie

Tvoja praca nie powinna być krótsza niż 40 linijek. Podkreśl wybrany temat.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Brudnopis

Wypełnia rejonowa komisja konkursowa

Liczba uzyskanych punktów...../60

Uczennica/Uczeń
imię i nazwisko

zakwalifikowany/niezakwalifikowany* do etapu wojewódzkiego

.....
podpis przewodniczącego rejonowej komisji konkursowej

* *niepotrzebne skreślić*